

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
 Pe jumătate
 de an . . . 60 Lei
 Exemplarul . . . 3 Lei

Redactor:
 TIBERIU VUJA.

ROMÂNUL

Din pragul noului an.

Il aşteptam să se năpustească asupra noastră ca un vîfor ce vijeleşte în jarnă şi smulge copaci din rădăcini, acoperind cu nămet cărări, drumuri şi călători întârziati si rătăciţi. Il dedeam ca pe o întindere în timp, puştie, în care totul se amestecă ca într-o "hvâlmăş" eală, haotică şi în care totul intră o formă determinată, afară doar de firul suferinţelor noastre omenesti si părăiele lacrimilor noastre ce se pierd în infinitul nădejdirilor spulberate de revoluţiile ce s-au desfăşurat tainic şi totuşi cu toată amarnicia lor firească în inimile noastre. Anul nou, pe pragul căruia ne găsim, ni-l imaginam, din îndepărarea lunilor, ca pe un sălbatec, crunt, setos de sânge şi neîmpăcat. Părăiele ce duceau lacrimi, mărturiiile zbuciumărilor suflarei noastre se umflau din sânge a celor, care văzându-şi izvoarele lacrimilor secătuite, erau pe cale să dea drum lângă elor, ce se îngrămadău din zi în zi, pe valurile de sânge izvorit din inimile lor înfrânte.

Priveam din depărtările începutului unui an care se duce şi nimic nu se contura prea. Acel început, care ne despărtea de adîncul sfârşit, ne îndreptăcea, să ne încercăm obosita fantezie cu cele mai bizare imagini de viitor. Începutul anului ce trece ne dat zile de sfârşări, zile de engenuncheri care ocrotorişti îngenuncheri de către asupitorii noştri. Desnădăjduitele noastre sfârşări păreau a fi zadarnice, nimic nu ne îndepărta să credem că ele vor fi încoronate de succes. Dar jertfele suflătoare si materiale, aduse pentru cauza cea mare, nu păreau fi respinse şi anul ce ne părăşeşte, mergeând în infinitul din care venise, ne odihneşte, în ultimul moment, realizarea ei.

Se aude, din pragul noului an, zângăniul lanțului care se prăbuşă şi cu care aleargă în urma noastră umbrele călătorilor de ieri, pentru a ne încăuşa din nou. Dar, odată căldii prăhusi, umbrele lor zădarnic vor întreprinde deşarte încercări, căci uriaşul eliberat si liber va şti să zdorească fantomele înşelătoare.

Anul nou ne vine bland, surâzător, ca un bun prieten, încărcat de atât de frumoase făgăduinţi. Întinderea lui, acum, ne pare ca un câmp verde, uminat de razele aurite ale soarelui. Pe pajiştele lui vedem copii zglobii, păscând moioarele si doinind veseli din fluer, ţăranul taie faşii lungi si negre din cari vor răsări lanurile vopsite în aur de raza dădătoare de viaţă; ciocârlii se'naltă spre albastrul cerurilor însotind rotiţa din brazdă si ținând de urit prin măiestru-încant, Românului în cămaşa albă, care îcalca şemec pe urma ferului lucios. Călduri de văsgani si fete se'naltă deasupra intinselor lanuri si se apăeacă cu seceri, ce amintesc faimosul iatagan, spre spicile îngrăşate. Le-aud păr-că, în fantezia mea, cântul si inima-mi plângă de bucurie.

Anul nou e aci! Realizările din acest an vor fi temeliile pe care se vor sprijini destinele noastre; acest an va fi etapa în care se va hotărî, prin modul cum vom înțelege glasul vremurilor pe care le trăim, dacă poporul Român va trebui să trăiască sau să se nimicească. An nou fericit.

I. ARDELEAN.

De ce o protecție specială pentru agricultură?

Biblioteca Universității „Ferdinand I”

Organizația a structurăi sociologice a partidelor politice.

JG. 365 1930 EXEMPLAR LEGAL.

Sibiu N. 425

Intrebarea noastră ne pare la prima vedere cam banală, având în vedere, că țara noastră este un stat agrar. Totuşi se prezintă nevoie repetatelor lămuriri în această chestiune, pentru a descoperi — în mod obiectiv — cauzele greşelilor politice economice ale fostelor guverne si pentru a arăta drumul, care conduce țara noastră într-adevăr spre binele obiştesc.

Inainte de toate trebuie să examinăm sufletul partidelor. Guvernele fiind formate de unu sau mai multe partide, au la bază, în ce priveşte politica economică alor totdeauna interesul acelei, relativ acelor clase sociale, pe care le reprezintă partidul, respectiv partidele guvernamentale. De pildă interesul proprietarilor mari de pământ (boerilor, magnaţilor), băncilor mari, industriaşilor mari, ţăraniilor sau muncitorilor industriaş. Grupări «sui generis» constituise partidele minoritare, cum sunt partidele germane si ungare în țara noastră, care au la bază ideea națională, străgând — de cazuri excepționale — numai acel partid are o lungă viaţă, care este bazat și pe temelia intereselor economice. Existenta unui partid cu elemente sociale eterogene depinde dela condițiunile speciale, care au cauzat înființarea acestui partid, ce de obicei nu este de o relativ lungă durată. Un viu exemplu ne-a dat chiar de curând partidul maghiar, care din cauza structurii sale sociale s'a impărțit în două parti de anume în vechiul partid al contelui Bethlen și în partidul popular. În absența acestui partid din urmă la alegeri, o parte a ţăraniilor unguri a votat pe lista partidului național-țărănesc, și nu pe lista maghiară, fiind că ţăraniunguri au înțeles, că adevăratul reprezentant al intereselor lor economice nu este partidul magnaţilor maghiari, ci partidul național-țărănesc. Un fapt istoric, din care se poate trage concluzioni folositării pentru reflexiuni sociologice.

Însă, cu toate că viaţa partidelor este bazată pe interese economice, nu se poate tagădui rolul important și al factorilor morali, al ideilor. Partidele politice au în programele lor și principii morale, lângă interesele lor economice de clasă. Realizarea acestor principii depinde dela urmatoarei factori: nivelul cultural al partidului guvernamental, influența partidelor din opoziție și forța morală a opiniei publice.

Aşadar am văzut, că statul se cārmuește prin un partid, care are la bază interesul unei clase sociale. Dar ce este cu interesul general, cu binele obiştesc? Care partid are menirea de îndeplini «cea mai mare fericire pentru cel mai mare număr din cetăteni»? Poate să fie oare un partid care să reprezinte interesul unei strânsse clase sociale, sau al unei grupe, care numără numai 10 sau 20 la sută din cetăteni? Nu, niciodată. În teorie ar fi posibil ca un astfel de regim aristocrat să realizeze binele obiştesc după idealul Platon. (Acesta cere însă bărbați de stat adevărat «aristocrați» și partizani în masă, cari ar ajuta o astfel de politică ideală). Faptele istorice au dovedit însă, că regimile oligarhice sau aristocratice n'au avut niciodată ca scop «cea mai mare fericire pen-

REDACȚIA
ARAD,
Bul. Reg. Ferdinand 1.

ADMINISTRAȚIA
Strada Mețianu No. 1

tru cel mai mare număr din cetăteni». Ele au urmărit totdeauna în primul rând interesele acelor strânsse clase sociale, ai căror reprezentanți erau. Tot ce s'a făcut pentru interesele altă clase sociale, era în mare parte un produs al luptelor tenace, de multe ori săngeroase admisând că mici reforme s'a făcut și din inițiativa proprie. În general însă a dominat interesul unor mici clase sociale.

În progresul omenirei s'a manifestat și în viața politică. Introducerea votului universal a deschis o eră nouă. A rămas numai asigurarea libertății alegerilor, ca să ajungem la un regim democratic. De acum înainte numai acel partid va putea veni la cîrma țării, care este într-adevăr reprezentantul intereselor masselor populare. Partidul, care este reprezentantul clasei sociale cu cel mai mare număr dintre cetăteni.

Care va fi acest partid într'un stat ag-

DATORIA TUTUROR ROMÂNI-LOR este să sprijinească presa românească, — cu deosebire aci unde, o presă minoritară binesusinută, trebuie concurată de un cotidian românesc.

Nevoile spirituale tot atât cât și cele economice, reclamă pentru România de aci, un organ de publicitate, puternic, bine informat, bine scris și susținut de întreaga suflare românească.

ROMÂNI! Sprijiniți, „Românul” care va fi un cotidian modern și la înălțimea vremurilor de muncă și consolidare națională.

Abonați și faceți să se aboneze și alții la ziarul care a apărut și până acum desinteresat marile aspirații sociale și bunurile morale ale tuturor românilor.

rar? Partidul, care a scris pe steagul său: protecție specială pentru agricultură. Partidul, care înainte de toate creștește interesele ţăraniilor.

Intr-un regim democratic expresiunii interesul partidului guvernamental și interesul general al țării sunt într-un sens noțiuni «aproape» sinonime. De exemplu dacă 80 la sută din cetătenii unei țări sunt ţărani, partidul reprezentant al acestora va îndeplini în tot cazul 80 la sută din interesul general. Măsura, în ce se va realiza restul de 20 la sută depinde dela nivelul cultural al acestui partid guvernamental, dela influența partidelor opozitioniste și dela nivelul moral al opiniei publice.

Va ur. na.

APOLO

Dela 29

UN REVELION IN PARIS

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

REVELION

Români din Arad și județ întâmpină anul 1929 în seara de 31. Decembrie 1928, în localul Clubului Partidului Național-Tărănesc,

în cadrele unei serate aranjate de Tinerimea Română din oraș, sprijinită de Societatea Femeilor Române. **Toți Români își vor da întâlnire acolo**, căci a sosit în sfârșit, momentul în care ei să formeze un ce întreg, bine închegat și nedespărțit.

Tineretul a început deja cu două săptămâni în urmă să facă pregătiri, pentru cea mai bună reaște a seratei.

Se pregătesc nenumărate surprise.

Se vor servi mâncări calde și reci, beuturi de tot felul. **Tombolă, postă Americană, etc.**

S'a angajat una dintre cele mai bune orchestre. Pentru acest eveniment s'a instalat un „Radio“ cu 12 lămpi care va da muzică din toate centrele lumii.

Nu uitați, Bulevardul Regele Ferdinand №. 1., locul de întâlnire al Românilor în 31. Dec. 1928.

Radio.

Orhestră excelentă. Surprize.

Radio.

Reprezentăriile „Teatrului de Vest“

„Patima roșie“ și Scrisoare pierdută“

Arad Dec. 1928. Tânără echipei a „Teatrului de Vest“ își continuă drumul bine definit, trecând din succes în succes. Din realizările, văzute la Arad, până în prezent, ne-am formulat convingerea, că, la direcția acestei tinere înjgebări se muncește la maximum posibil. Străduința actorilor este și ea destul de vizibilă și totul se pune aci în ordine, mulțumită bunei înțelegeri și neprețuitei colaborări reciproce. Este de altfel sistemul ideal, neadoptat în tot locul și meritul echipei dela Orașea, ni se pare că atât mai remarcabil.

Ultimile două realizări au fost „Patima roșie“ de Mihail Sorbu și „Scrisoarea pierdută“ de Carageale. Au fost alese două lucrări dramatice, care stau în fruntea literaturii dramatice românești, deci cu subiecte prea cunoșcuțe, pentru a fi din nou schițate. Cele două personajii, tipice caracterizării titlului lucrării — Patima roșie — s-au bucurat de o interpretare cu totul nouă: dl C. Barcaroiu în mișcările degenerat Sbilt și dra Sandru în Tofana, acea patimășe în capul căreia clocoște un sânge «vârsător de sânge». Sbiltul dlui Barcaroiu a fost realizat — poate — exact după fantasia autorului și ne-a dat posibilitatea să răsturnăm formula, că, anumite personalități dramatice nu pot fi realizate decât de primii creatori. Intre Sbiltul lui Brezeanu și acesta al dlui Barcaroiu incontestabil că există o diferență, care însă îl face cinsă celui din urmă, tocmai pentru că nu l'a copiat pe cel dințai. Ni l'a dat cum l'a înțeles și ne-a dovedit că dl Barcaroiu știe să înțeleagă sufletele oamenilor fie ele chiar greu de pătruns, cum e acela Sbiltul lui dlui Sorbu.

Pe Tofana dreii Elena Sandu nu o vom judeca prin comparație, autorul rândurilor de fata mai văzând alte trei Tofane: Elvira Popescu, M. Zimniceanu și Marișa Voiculescu. Dra Sandu a judecat bine, când a ajuns la convingerea că Tofana, nepoata lui Haralambie Sbilt, nu putea să se dezbată de toate accentele grosolană cu care s-a desvoltat în familie (piesa dlui Sorbu e doar froidă) chit că se găsește, în timpul acțiunii, în ultimul act de facultate. Violenta anumitelor expresii, adresate în general lui Sbilt, fac doar parte din atavismul familiei de hingheri și numai alte două trei generații le-ar fi putut face altă tonalitate. Tofana dreii Sandu, are totuși o scădere: uită să nuanțeze anumite situații, care au, din nenorocire darul, să dezacorde acțiunea piesei. Avem totuși credință ca dra va reuși să ne realizeze o Tofană înaintecă. Dl Al. Serban ne-a dat un Castruș pus la punct, din punct de

vedere cinematografic. Dacă va reuși să pună și în dicțiune înăltimea jocului scenic, va ajunge la rolul definitiv creiat. Il sfătuim să uite, pe căt îl stă în putință, precipitarea în vorbă, care ni se pare influențată de Tony Bulandra. E un sfat prietenesc, mai ales când avem convingerea că dra are destul talent propriu, fără a imprumuta atitudini, devenite absolut personale altora.

Dl Macedonschi a realizat pe Rudy, așa cum l'a înțeles: cu nesiguranță în viață și tot cu atâtă nesiguranță în interpretare. Va fi, poate, maniera dsale și nu-i săde râu în ea. Iată că nu a reușit să-si susțină întrigul rol, ca finalul actul întâi, când își cântă nestatornică vieții. Nu uităm însă, că e destul de Tânăr, să-și poată croi siguranța rolurilor care i se vor incredința.

Dra Turturica Anca a creiat o Crină, castă așa cum o vedea Sbilt, până în momentul flagrantului, cast și el ca tot ce este feciorelnic. Dra știe să fie duioasa și în față are o carieră, deschisă în toată amploarea ei.

*

In „Scrisoarea pierdută“ Tânără echipei dela Oradea s-a bucurat de concursul dlui C. Mărculescu, societar al Teatrului Național. Dsă ne-a dat pe Tipătescu veritabil, vorbind de prefectii de județ din 1883. Dl Botec, cum nici nu se putea mai bine în conu Zaharia Trahanache. Pe acelaș plan dl I. Pela, în poliția moravurilor, dispărute în parale. Dna Zaharia, pe planuri distanțate dela o situație la altă, reușind a realiza numai în parte pe coana Zoțica. Dl Dinu, în rolul lui Farfuride, bine ca întotdeauna. Dl Macedonschi, în Brânzovenescu, lipsit de seriositate, a creiat situații care au coborât nivelul comicului acțiunii. Cetățeanul turmentat, creiat de dl Barcaroiu, nu ne amintește dl I. Brezeanu, decât la final, când Jasză sticla să i se scurgă alcoolul, incontestabil că restul este creația angajatului dela Oradea și face numai cinstite. Dl Tomescu a trecut la genul în care va reuși să facă o carieră frumoasă. Agamita Dandanache al dsale, nu are în ei nimic din frații buni, creații de Belcov și Mațu, mai ales că și-a ales și o mască adoptabilă perfect rolului interpretat. Despre montaj și figurație nu se poate vorbi, cu atât mai mult, cu căt echipele mari al «turneilor oficiale» nu le-a întrecut cu nimic.

— rep. —

ANUL NOU FERICIT

doresc onoratei mele clientelă

L. SZÉNÁSI, ARAD.

Pomul de Crăciun al ceferiștilor.

Arad Dec. Direcția Glă CFR a găsit cu cale ca, în acest an, să vină în ajutorul micilor ci sluibași, acordând o sumă destul de reprezentativă fiecărei Inspecții, pentru a se procură cu ea diferite obiecte folosite de copiii funcționarielor nevoiași. Inspecției și Atelierilor Arad s'a repartizat suma de 280.000 lei. Cu această sumă, conducătorii Inspecției M. T. L. și directorul Atelierilor locale au cumpărat vestimente și alimente pentru 900 de copii. Toate aceste daruri s'au distribuit celor trecuți în tablouri în ziua de 23 Dec. — aranjindu-se cu această ocazie — și tradiționalul «Pom de Crăciun». Distribuirea s'a făcut în sala mare de vagoane a Atelierelor Arad, care era frumos ornată cu lumini tricolore. La serbare au participat și următorii funcționari superiori CFR: ing. dr. Traian Pășcuțiu, directorul Atelierilor, ing. Gh. Ispravnik, inspectorul Mișcării, ing. Gh. Miulescu, insp. Traițiunei, ing. Iuliu Farkas, sub-inspectorul Întreținerii, ing. Voicic, Nachebel și Bakonyi, dela Ateliere, ing. De sideriu Reichenberg, șeful depoului mare, P. Budășeanu, șeful depoului mic, insr. C. Lazăr, șeful biroului M. 2, Sofron, șeful biroului M. 3, Székely, șeful serviciului de contabilitate, etc. Serbarea a fost deschisă de corul «Roală înaripată» condus de dl I. Lipovan, care a cântat «O! ce veste minunată». În urmă dl director ing. T. Pășcuțiu a vorbit celor prezenti de însemnatul tradiției Pomului de Crăciun, aducând mulțumiri Direcției Generale CFR pentru neprețuitul gest pe care l-a făcut. Ca încheiere, sluibași CFR au trecut în dreptul grupurilor de daruri, așezate pe inspecții, distribuindu-se ajutoare la 564 familii cu copii, în felul următor: Atelierile, pentru 311 familii, Mișcarea pentru 78 familii, Traițiunea pentru 145 familii și Întreținerea pentru 30 familii. Restul de 436 de daruri — până la 900 — s'au distribuit în aceias și la filialele inspecțiilor din marile centre ceferiste Simeria și Petroșani.

— rep. —

Málka și Orbán

cotetărie în Arad,
Bulevardul Regina Ferdinand №. 5.

Mare assortiment de bonboane de Crăciun de coreri de ciocolată și specialități de cotetărie.

Citiți și răspândiți
ziarul „Românul“

Către cetitorii!

In cursul lunei Ianuarie, ziul „Românul” realizând un punct cardinal al programului său, va apărea zilnic.

Credem că această veste răspunde și unei vechi dorințe a bunilor Români și va găsi sprijinul cel mai larg la cetitori, fără de care, munca noastră va rămâne zădarnică.

Din parte ne, cedăm stăruinței și îndemnurilor repetitive ce ni se fac, spre a da acestor ținuturi

Ziarul românesc modern, bine informat și de mare tiraj.

Pornim la infăptuirea programului nostru, în convingerea că vom reuși datorită sfortărilor reunite a tuturor oamenilor de bine să dăm

un cotidian, la nivelul marilor publicații din Apus.

In scopul unei regulate apariții »Românul« cere înainte de toate ajutorul și dragostea cetitorilor săi care l-au urmat până aci, în vremuri de grea dar glorioasă luptă.

Rugăm aşa dar pe cetitorii noștri ca cel mai târziu până la 10 Ianuarie 1929 să anunțe la Administrația ziarului nostru, întrucât doresc să se aboneze la »Românul«, cunoscând că abonamentul a fost fixat după cum urmează:

pe an — —	1000 Lei
pe jumătate an	550 »
pe trei luni	280 »
pe lună —	100 »

Pomul de Crăciun dela Asilul de copii.

Arad Dec. Există în localitate un Asil a copiilor, despre care în presa locală să vorbit prea puțin. Cauza acestei lipse de atenție, se datorează insuși directorului conducător al acestei instituții umane, dr. C. Olariu, care își continuă un program bine stabilit, fără a-l trămbita niciunui, pentru că acesta este un perfect ţelăgător al zicătoarei «cât mai multe și cât mai puține vorbe». În urma celor văzute la această instituție de ordin uman, cu ocazia sărbătoririi pomului de Crăciun, — în ziua de 23 Dec. — ne simțim obligați a reveni mai pe larg în unul din numările noastre viitoare. Pomul de Crăciun a fost aranjat astăzi prin bucurioșitatea doamnelor membre ale «Centrului pentru oerotirea copiilor». Mai înainte de distribuirea darurilor, micuților din acest asil, a avut loc desfășurarea unui program artistic executat de «micuții pensionari», program care a stors lacrimi tuturor celor prezenti. Încontestabil că marele merit al reușitei se datorează dr. C. Olariu, căruia îi mulțumim, pe această cale, de felul cum șiie să facă educația celor mari. I-au fost încredințați să fie crescuți.

— rep —

CINEMA URANIA

Dela 29

FLIRTUL ESTE INTERZIS

cu Putty Lya

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Cititi și răspânditi ziarul „Românul”

Ce se petrece la Penitenciarul din Arad.

Opinia publică cere sanctiuni. — In atențunea lui Ministrului de Justiție.

La inchisoarea de pe lângă Tribunalul din Arad se petrec lucruri de o gravitate excepțională, asupra căroră a tragem atențunea celor în drept odată cu semnalarea aici a deferitelor abuzuri, spre a înlesni și opiniei publice o judecățe.

E vorba de o serie de abuzuri și grave abateri pe care le-a săvârșit actualul director al penitenciarul Arad, un domn Alexandrescu.

Dsa, n'a pregetat să fraternizeze cu deținuții de drept comun care se găseau sub paza sa, și de pe urmele cărora a tras diferite avantajii materiale.

Astfel încă în luna August directorul închisorii, face o vizită la casa criminalului Dörner, la Glogovaț, împreună cu acest condamnat, pe care cu delă sine butere l-a scos din închisoare.

În zilele de 6, 7 și 8 Septembrie, directorul Alexandrescu trimite pe deținuții Baumann Anton și Birău Gligor la domiciliul celui dințai la Chereluș, unde acești deținuți au stat 2 zile, iar pe urmă să se reințors cu 2 (două) care de paie.

Dsa mai facea vizite pe la familiile celor detinuți, promițând înlesniri, obținând diferite avantajii materiale.

Astfel Dsa obține recompense materiale de-o valoare minimă și deci cu atâtă mai degradatoare pentru el, dela familiile deținuților Brandeis din comuna Șag, unde asemenea a făcut o vizită împreună cu Braudeis, care era deținut pentru crima de omor. Pentru servicii similare obținând dela familia lor Vighi Gheorghe 4 (zis patru) paseri și diferite fructe, iar dela fostul său client din Lipova, Cleuța Dimitrie obține un demjion de vin.

La (15) cincisprezece până (19) nouăsprezece Septembrie directorul Alexandrescu fără autorizația Parchetului a trimis pe deținutul Emeric cu gardianul Ciocârlie Pavel să vândă Biletul de onoare la concertul, care s'a ținut în închisoare.

Seuri după concert directorul Alexandrescu și-a cumpărat o vacă cu (12000) douăsprezecelei Lei, gardianul Ciocârlie haine noi și deținutul Emeric ghete, cari după vânzarea biletelor au măneat la Müller de și înainte era desculț și nu avea parale.

Directorul Alexandrescu întreține vacă cumpărată precum și porcii săi din economia închisoarei. Tot după concert directorul Alexandrescu a cumpărat o birjă cu 6000 sau 7000 Lei.

La (22) douăzeci și doi Septembrie anul curent directorul Alexandrescu a trimis cu gardianul Ciocârlău Pavel fără autorizația Parchetului pe deținuții Brandeis din Păuliș și Buzas, domiciliat în comuna Șiria la casa gardistului Ciocârlău Pavel din Șiria cu trăsura închisoarei. Deținuții Brandeis și Buzas au cărat trei zile tulbei în casa gardistului Ciocârlău în Șiria, folosindu-se de căruța Statului, sub durata acestor trei zile deținutul Buzas a dormit acasă la familia sa în comuna Șiria. În schimb acestui serviciu directorul Alexandrescu a primit o căruță de tulbei și un porc, despre care se spune că ar fi a gardianului Ciocârlău, și acest porc să aflat în economia închisoarei. Venind înapoi deținuții Brandeis și Buzas, s'au imbătat împreună cu gardianul și au făcut scandal în orașul Arad, atacând chiar și polițiștii, cari au voit să-i îndrumă la ordin. Deținutul Buzas a scos baioneta gardistului și a sărit cu baioneta asupra unui polițist.

La economie se află șasezeci de păsări și doi porci de al directorului Alexandrescu și vaca mai sus amintită. Aceste animale sunt întreținute mai mult cu grăuntul și nutrețul închisoarei.

Directorul Alexandrescu scoate fără

voia judecățe de instrucție chiar și acei deținuți, cari stau sub instrucție: așa spre exemplu a scos în oraș fără voia judecăței de instrucție pe deținutul Monda Vasile fost comisar la frontieră Otlaca și pe Jegari Petru notar din comuna Nădab.

Un alt caz, când deținutul sub instrucție Cojocariu, fost aflat în Biroul advocațial a dr-ului Sârbu din Arad, să poate dovedi cu impiegatul Tănărescu de la Parchet.

Sotia deținutului Monda Vasile a adus soțului său în închisoare o sticlă de cognac. Înapoind sticla gardianul Ursu, care era atunci portar, sotia lui Monda Vasile s'a dus la directorul Alexandrescu și acesta chemându-ne deținutul la sine i-a predat personal sticla de cognac.

Directorul Alexandrescu sfătuște deținuții, că pe cari advocați să ieje de apărător și are pe vre-o cătăva advocați pe cari îi recomandă de regulă. Advocații acestia pot să vorbească cu deținuții fără învoiala Judecătorilor de instrucție cu deținuții cari stau sub instrucție numai însuși directorul Alexandrescu dându-le voie să vorbească advocații și atunci să că gardistul să nu fie de față. Putând advocații și deținuții să se sfătuiească în patru ochi.

In (23) douăzeci și trei Noemvrie directorul Alexandrescu a dat voie soției deținutului Iacob Freier și unui domn necunoscut că seară între orele 6 și 7 să încălzească o scrisoare sau poate cambii.

Directorul Alexandrescu a cumpărat un ceas de argint de la deținutul Aptel.

Deținutul Oprea Mihai și deținuta Cătă fac serviciu la directorul Alexandrescu până la orele (10) zece seara.

Directorul Alexandrescu l-a dus pe deținutul Spiner înainte de a fi eliberat, la locuința sa pe la ora 6 seara ca să se poată acolo întâlni cu soția sa, cu Dna Spiner. După eliberarea lui Spiner, directorul Alexandrescu a luat masă într-un restaurant împreună cu Spiner și cu soția lui Spiner precum și împreună cu soția sa Dna Alexandrescu.

Directorul Alexandrescu nu dă gardienilor lemnele cari le compet acestora și invită gardieni, ca să ia lemne din pivnițele Tribunalului, că acolo și așa sunt destule. Gardianii aduc lemne pentru sine în urma acestui sfat, din lemnele Tribunalului și din lemnele aceste aduse de la Tribunal prim gardianul de mai multe ori a dus și în închisoare pentru fericit și în vre-o căteva rânduri și la locuința directorului Alexandrescu.

Toate aceste fapte ce se pun în săracina directorului Alexandrescu sunt de o gravitate extremă.

Stim că o parte din aceste fapte au trecut și în cunoștință opiniei publice. ca svinuri cari lăsată fără anchetă și sancțiune imediată și exemplară ar a duce cu sine o scădere a autorității constituite.

De aceea răcându-ne econștiul opiniei publice, rugăm autoritățile în drept să ia măsuri severe de îndreptare: Aradul cere și el onoarea de a cunoaște, că avem un ministru de justiție, drept și jaluz de bunul renume al instituțiilor în subordine.

R.

S'a deschis din nou

Cafeaua NEW YORK

Piața Avram Iancu unde zilnic cântă orchestra de primul rang a lui LOUIS KISS din Timișoara. Prețuri modeste, serviciu prompt, deschisă până dimineață.

INFORMATIUNI

— *Tuturor prietenilor, colaboratorilor, abonaților și cefitorilor noștri le urăm an nou teică!*

— **ZIARUL „ROMÂNUL”**, va fi cel mai bine informat ziar, având corespondenți și redactori externi angajați în țară: la București, Cluj, Oradea, Brașov, Timișoara etc., iar în străinătate la Roma, Paris, Bruxelles etc.

Serviciul de informații prin Radio.

— DI PREȘEDINTE AL CAMERII Dr. Ștefan Ciceo-Pop a părăsit Aradul, reînapoindu-se la București în ziua de 26 Decembrie.

— DI ARON COTRUS, distinsul om de litere și poetul de mare talent, a fost numit pe ziua de 1 Ianuarie 1929 Atașat de presă la Milano. Plecarea din mijlocul nostru a DSale lăsată regrete unanime și ne măngăiem doar cu aceia că numirea aceasta a fost o necesitate de Stat și o imperioasă nevoie, de a fi reprezentanți în străinătate cu cinste și demnitate.

— RECEPȚIE DÉ AN NOU va avea loc la 1 Ianuarie 1929 ora 12 la Prefectura Județului Arad la care au fost invitați șefii autorităților civile și militare.

— MULTELE GRIJI REDACȚIONALE CE NE COPLEȘESC îndeosebi acum, când aproape întregul timpul ne este reclamat de covârșitoarea muncă a organizării cotidianului nostru, au scuzat unele lipsuri pe care nu le-am mai putut dovedi. Ne rezervăm să arăd dreptul să stăruim în viitor asupra plenurilor edititare ale actuali conduceți dela primăria Aradului, împărtășind planurile de mare anvergură ce le nutrește noul președinte al Comisiei Interimare, dl Dr. Cornel Luțai.

— IN ZIUA SFT-LUI ȘTEFAN, a fost sărbătorită ziua onomastică a venerabilului luptător DI Dr. Ștefan Ciceo-Pop, Președintele Camerii Deputaților și șeful organizației Național-Tărănești din Arad. Membrii organizației s-au prezentat în corpore la casa lui Ștefan Ciceo-Pop, dl deputat col. Alexandru Vlad, aducând felicitări din partea organizației și dl Dr. Dimitrie Cosma, din partea tineretului. A mulțumit tuturor sărbătoritul, arătând dragostea ce o are pentru județ și interesul pe care îl poartă nevoilor locale.

— DI ION BATRĂN a fost promovat doctor al facultății de drept din Cluj, în ziua de 21 Decembrie 1928.

— ASOCIAȚIA FUNERARĂ a angajaților de fabrică din Arad, a imbrăcat cu ocazia Crăciunului 24 băieți orfani. Gestul frumos se laudă prin sine însăși.

— ADMINISTRAȚIA ZIARULUI NOSTRU cu începere dela 1 Ianuarie a fost încredințată lui Gheorghe Pascu.

Faceți abonamente la ziarul Românul.

CINEMATOGRAFUL ELISABETA

Dela 29 Decembrie
Rădeți Pagliaci

Reprezentațiile încep la orele 5, 7 și 9

Gramafone, plăci, albumuri, cărți cu chipuri pe prețuri extrem de reduse de vânzare la firme

Alexandru Olah
în Palatul Minoritilor.

Cadouri de fotografii la Crăciun și Anul nou întocmește artistic fotografistul

Serviciul Administrativ.
No. 29005-1928.

PUBLICAȚIE DE LICITATIE.

Aducem la cunoștință tuturor că, listele electorale comunale, întocmite de comisiunea interimă, conform art. 158 al legii pentru unificarea administrativă pe anul 1929 și modificările aduse listei anului premergător, vor sta afișate la aceasta primărie (clădirea principală, camera 99 etaj) dela 1-17 Ianuarie anul 1929.

In acest timp sub durata orelor oficioase amatorii pot să le vadă.

Ori care cetățean are dreptul în acest timp să adreseze judecătorului de ocol, cereri de înscriere în liste electorale, sau contestații în contra modificărilor aduse listelor.

Arad, la 7 Decembrie 1928.

Președintele Secretar comunal:
Comisiunea Interimare: (ss) V. DĂRLEA.
(ss) Dr. LUȚAI.

Pentru conformitate: Indiscreabil.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD.

Serviciul Administrativ.

No. 29005-1928.

PUBLICAȚIUNE.

In conformitate cu dispozițiunile Art. 14 al Legii electorale, avizăm publicul, că sunt afișate la ușe camerei 99 din etaj, dela clădirea primăriei municipiului Arad și la Judecătorie Mixtă, clădirea Tribunalului camera No. 52, liste și modificările aduse listelor electorale pentru cameră și senat, pe anul 1929 dela 1-31 Ianuarie anul 1929.

In acest timp sub durata orelor oficioase amatorii pot să le vadă.

Ori care cetățean are dreptul în acest timp să adreseze judecătorului de ocol, cereri de înscriere în liste electorale, sau contestații în contra modificărilor aduse listelor.

Arad, la 7 Decembrie 1928.

Președintele Secretar comunal:
Comisiunea Interimare: (ss) V. DĂRLEA.
(ss) Dr. LUȚAI.

Pentru conformitate: Indiscreabil.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD.

Primăria comunei Nădlac.

Nr. 3577-928.

PUBLICAȚIUNE.

Comuna Nădlac ține licitație publică în ziua de 1 Martie 1929, ora 10, pentru construirea unui spital nou epidemic.

Licităția se va ține în conformitate cu art. 72 și următori din legea contabilității publice cu oferte inchise și sigilate.

Vadiul de 5 proc. va depune în număr sau în hărții de valoare recunoscute de stat.

Referințele necesare se pot obține în biroul serv. econom. în cursul orelor oficioase.

Nădlac, la 20 Dec. 1928.

PRIMARIA.

Comitetul școlar Cuiod.

No. 62-1928.

PUBLICAȚIUNE.

Comitetul școlar din Cuiod va ține licitație publică cu termen scurt, în ziua de 10 Ianuarie orele 9 dim. în localul primăriei Cuiod, pentru darea în înreprindere a construirii mobiliarului școlar, conform devizului întocmit de serv. tehnic județean.

Licităția se va ține în conformitate cu legea c. p.

Cuiod la 21 Dec. 1928.

COMITETUL.

Primăria comunei Hodis.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Hodis ține licitație publică în ziua de 25 Ianuarie 1929 orele 9 în localul Primăriei pentru vinderea unui taur neapt de reproducție.

Licităția se va ține în conformitate cu dispozițiunile L. C. P.

Intrucât aceasta licitație va rămâne fără rezultat, se va ține o nouă licitație în ziua de 15 Februarie 1929 orele 9.

Hodis la 21 Decembrie 1928.

PRIMARIA.

Geza Nagy pe prețuri moderate. Atelier Arad, Bulev. Regina Maria No. 8, parter.

SINGER

mașinile de cusut sunt totuși cele mai bune.
Se pot procură:

Singer Bourie & Comp.

Arad, Bul. Reg. Maria 246, palatul Neuman

**Cele mai frumoase cadouri
de crăciune și anul nou**

Mașini de cusut pentru Familii, meseriași și fabricanți mașină electrică, motoare electrice, Pieße, accesorii ace, ulei atât de cusut matasa de brodat

Atelier de reparații. Instrucțiuni grătuite de cusut și brodat.
Se vinde și cu plată în rate.

Iosif Muzsay

ARAD, vis-a-vis cu teatrul

Lista prețurilor de toamnă și iarnă

Costum bărbătesc lână curată	Lei 1750
culoare de modă	2450
vânăt și negru l-a calit	2750
Pardesiuri de toamnă și iarnă	1950
Ulster Doublu l-a cal.	2450
Palton negru de iarnă cu guler de lână	2650
Haine pentru școlari	1600
Paltoane de piele l-a calit. în toate culorile	3900
Raglan tregoli	2000
Pardesiuri de gumă	800
Trench coats cal l.	2500

Croitorie după măsură!
Mare magazin de postăvarie!

CADOURI

de Anul nou și alte ocazii

puteți cărgui pe **prețurile proprii** la vânzarea totală a lui

GRAL LERT

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 18
(Editiția Băncit Civil)

**OROLOAGE, GIUVAERICALE,
și OBIECTE pentru decor.**

Mai eftine se poate cumpăra la

Szántó și Komlós

Casă pentru haine
ARAD, Clădirea Teatrului Comunal

Costum bărbătesc din lână	Lei 1450
Costum p. copii din lână	1150
Costum p. băieți din lână	659
Paltoană de iarnă și toamnă douleuri	1750
Paltoane negre cu gulere de catifea	2050
Paltoane negre cu gulere de premă	2850
Paltoane p. economi cu guler proporiu	1250
Paltoane p. economi cu guler de blană	1750
Bundă bărbătescă cu căpușeală de cămilă	3800
Raglan bărbătesc, tregoli	1650
Palton de iarnă p. băieți	1100
Palton de iarnă p. copii	850

Mare assortiment de paltoane de piele blanuri, bunde costume de modă, uniforme de școală Secție specială de croitorie.